

Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras
Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisijas sēdes

protokols Nr. 65

Rīgā

2008.gada 6.oktobrī

Sēdē piedalījās:

Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisijas priekšsēdētāja:

A. Reuta, Licencēšanas nodaļa

Komisijas priekšsēdētāja vietnieks A. Graudiņš, Licencēšanas nodaļa

Komisijas locekļi:

S. Kondratjeva, Ģeoloģijas nodaļa

Ā. Kampare, Licencēšanas nodaļa

Uzaicinātie: R.Muizniece, Ģeoloģijas nodaļa

I.Temščuka, Ģeoloģijas nodaļa

V.Bauļina, Ģeoloģijas nodaļa

Latvijas Vides, ģeoloģijas
un meteoroloģijas aģentūra
VALSTS ĢEOLĒGIJAS FONDS

Inv. Nr. 3722

2008. g. 4. novembris

Darba kārtībā:

1. Par smilts-grants un smilts atradnes "Jančuki" krājumu akceptēšanu (Jēkabpils rajons).

2. Par dolomīta atradnes "Dzeņi" iecirkņa „Jaunpurgaiļi” krājumu akceptēšanu (Valkas rajons).

3. Par smilts-grants un smilts atradnes "Meža iela 17" krājumu akceptēšanu (Liepājas rajons).

1. Par smilts-grants un smilts atradnes "Jančuki" krājumu akceptēšanu (Jēkabpils rajons).

Ziņojumu sniedz A.Graudiņš, Licencēšanas nodaļas vadītājs.

Atradne izpētīta pēc zemes īpašnieka pasūtījuma. Ģeoloģiskās izpētes darbus veikusi SIA "LUDUSS" 2007.gada oktobrī (zemes dziļu izmantošanas licence Nr.1/1370, izsniegta 2007.gada 24.oktobrī).

Smilts un smilts-grants atradne "Jančuki" atrodas Jēkabpils rajona Krustpils pagastā, zemes īpašumos „Jančuki” un „Meldermeitiņa”.

Izpētes teritorija ir 6,12 ha, krājumi aprēķināti 5,03 ha platībā. Izurbti 18 urbumi, kopējā metrāža – 129,9 m, urbumu dziļums svārstās no 6,6 līdz 8,5 metriem. Attālums starp urbumiem - no 38,8 m līdz 159,7 m.

No urbumiem noņemti 33 paraugi, kas izanalizēti SIA „ACB Betons” laboratorijā.

Atradni veido smalk- un vidējgraudaina smilts un smilts-grants nogulumi, derīgā izrakteņa slāņa kopējais biezums svārstās no 6,1 līdz 8,1 m, vidēji – 6,85 m. Segkārtu veido augsne (slāņa biezums 0,3 – 0,6 m), atradnes ziemeļu daļā urbumos atsegta augsne ar kūdras piemaisījumu, vidējais segkārtas biezums – 0,44 m. Pazemes ūdeņi konstatēti visos urbumos 4,0 līdz 6,2 m dziļumā no zemes virsmas.

Derīgā izrakteņa slāņkopas uzbūve ir relatīvi vienkārša – augšējo slāni veido limnoglaciālas izcelsmes smalkgraudaina vai ļoti smalkgraudaina smilts, kas dažkārt veido arī visu derīgā izrakteņa slāņkopu, zemāk iegūļ fluvioglaciālas izcelsmes smilts-grants nogulumi.

Smilts veido derīgā izrakteņa slāņkopas augšējo slāni. Smilts slāņa biezums svārstās no 1,2 līdz 7,2 m, vidēji – 2,94 m. Smilts galvenokārt smalkgraudaina vai ļoti smalkgraudaina, frakcija > 5,6mm no 0,0 % līdz 12,9 %, vidēji – 2,9 %. Pārsvārā ir frakcijas no > 0,125 līdz > 0,50 mm – vidēji 68,5 %. Putekļu un māla daļiņu saturs (<0,063 mm) mainās no 1,53 % līdz 14,45 %, vidēji – 7,21 %.

Smilts-grants slānis iegul zem smilts slāņa (vietām – zem kūdrainas augsnes segkārtas), slāņa biezums mainās no 2,5 līdz 6,3 m, vidēji – 3,49 m. Grants frakcijas (> 5,6 mm) saturs mainās no 15,4 līdz 23,8 %, vidēji – 18,8 %. Putekļu un māla daļiņu saturs vidēji – 6,17 %. Filtrācijas koeficients vidēji – ap 2,0 m/dienn.

Ņemot vērā iepriekšminēto, rekomendēju akceptēt A kategorijas smilts un smilts-grants krājumus atradnē “Jančuki” 01.10.2007. šādos apjomos:

smilts-grants	175,5 tūkst.m ³ ,
no tiem zem gruntsūdens līmeņa.....	84,5 tūkst.m ³ ,
smilts.....	147,8 tūkst.m ³ ,
no tiem zem gruntsūdens līmeņa.....	29,7 tūkst.m ³ .

2.Par dolomīta atradnes “Dzeņi” iecirkņa „Jaunpurgaiļi” krājumu akceptēšanu (Valkas rajons).

Ziņojumu sniedz A.Reuta, Licencēšanas nodaļas vadošā ģeoloģe.

Iecirkņa ģeoloģisko izpēti pēc zemes gabala (kadastra Nr.94580090058) nomnieka SIA „Rumbulas autoadaļas” pasūtījuma (15.05.2008.g. zemes nomas līguma kopija pievienota pārskatam) 2008.gada maijā-augustā veikusi SIA „Geo Consultants” (zemes dziļi izmantošanas licence Nr.1/1561, izsniegta 2008.gada 28.aprīlī).

Iecirknis izvietojas Grundzāles pagasta dienvidrietumos, Grundzāles-Palsmanes autoceļa kreisajā pusē pirms pagrieziena uz Vizlu. Tas iekļaujas Dzeņu atradnes N kategorijas krājumu laukumā (V bloks).

Atradnē ar mehāniskās urbšanas iekārtu URB-2A2 izurbti seši no 17,0 līdz 17,55 m dziļi urbumi ar kopējo apjomu 120 m. Hidroģeoloģiskiem pētījumiem papildus ierīkots viens urbums, bet divi izpētes urbumi sagatavoti novērojumu veikšanai. Urbšanas veids – ar serdes cauruli, urbšanas diametrs – 127-108 mm. Urbumi izvietoti kvadrātiskā tīklā 140-180 m attālumā viens no otra. Atradnes nokonturēšanai izmantotas no 10-15 līdz 110-113 m platas ekstrapolācijas joslas, kuru maksimālie lielumi pārsniedz pusi attāluma starp izpētes izstrādņēm. Ņemot vērā iecirkņa un atradnes ģeoloģisko uzbūvi, kā arī reģionālo ģeoloģisko griezumam tam varētu piekrist.

Atradnes derīgais izraktenis ir dolomīts. Horizontāli iegulošo produktīvo slāņkopu veido augšdevona Pļaviņu svītas trīs pasvītas: divas vidējās (D₃pl₂, D₃pl₃) un augšējā (D₃pl₄). Apakšējā pasvīta, kas atsegta līdz 1,1 m, pieskaitāma paslānim. Slāņkopas saguluma apstākļi un īpašības iecirkņa robežās ir samērā izturētas un vienvēidīgas. Atsevišķi ņemot, katrai no pasvītām ir savas atšķirīgas ārējas pazīmes.

Dolomīta kā derīgā izrakteņa (minerālmateriāla) raksturošanai noņemti paraugi, kuru testēšana veikta saskaņā ar attiecīgajiem nacionālajiem standartiem:

- Losandželosas koeficients - 6 paraugi (LVS EN 1097-2 „Drupināšanas pretestības noteikšanas metodes”);
- ūdens absorbcija un blīvums – 6 paraugi (LVS EN 1097-6 „Daļiņu blīvuma un ūdens absorbcijas noteikšana”);
- magnija sulfāta tests - 6 paraugi (LVS EN 1367-2 „Magnija sulfāta tests”);

- spiedes stiprība - 37 cilindrveida paraugi (LVS EN 12390-7:2002);
- ūdensuzsūce un blīvums (tilpummasa) – 21 cilindrveida paraugs;
- ķīmiskais sastāvs – 4 paraugi (LVS EN 1744-1:1998 „Ķīmiskā analīze”).

Dolomīta kvalitātes noteikšanai izveidoti apvienotie paraugi (7.teksta pielik.), izņemot spiedes stiprību un ūdensuzsūci. Šo rādītāju noteikšanai izmantota cilindriska serde. Papildu nelielā apjomā (6 paraugi) izvērtētas dolomīta dekoratīvās īpašības (krāsa, raksts) un noderība apdares materiālu ražošanai.

Dolomīta testēšana veikta SIA „Tursons” akreditētā Būvmateriālu testēšanas laboratorijā (LATAK T-118) un VAS „Latvijas valsts ceļi” RP akreditētā Ceļu laboratorijā (LATAK T-263). Ķīmiskais sastāvs analizēts SIA „Balt-Ost-Geo” laboratorijā. Dolomīta dekoratīvātāti izvērtējusi SIA „Sutras A”.

Iecirkņa robežās dolomītam piemīt samērā viendabīga kvalitāte. Viens no galvenajiem kritērijiem – drupinājumizturība, kas novērtēta ar Losandželosas koeficientu, svārstās no 33 līdz 40. Magnija sulfāta tests uzrāda, ka derīgais izraktenis atbilst kategorijām no MS₁₈ līdz MS₃₂ (masas zudumi svārstās no 18 līdz 32%). Ūdens absorbcija atrodas robežās no 0,8 līdz 8,3%. Tas viss liecina, ka dolomīts ir derīgs kā izejviela šķembu ražošanai.

Izpētes rezultātā 9,86 ha platībā aprēķināti 1459 tūkst.m³ dolomīta krājumu, kas novērtēti ar A kategoriju. Ceļa aizsargjoslā atrodas 142 tūkst.m³ dolomīta. Derīgās slāņkopas biezums svārstās no 14,1 līdz 15,5 m. Slāņkopa faktiski ir apūdeņota: pazemes ūdens līmenis izpētes laikā atradās 1,0-2,7 m dziļumā no zemes virsas.

Pārskatā izanalizēti atradnes hidroģeoloģiskie apstākļi, novērtēti pazemes ūdeņu pieteces apjomi atkarībā no ieguves dziļuma.

Ziņotāja ieteic akceptēt iecirknī „Jaunpurgaiļi” A kategorijas dolomīta krājumus 29.07.2008. - 1459 tūkst.m³.

Sakarā ar to, ka Jaunpurgaiļu iecirknis izpētīts Dzeņu atradnes N kategorijas krājumu teritorijā, atradnes „Dzeņi” V bloka krājumu laukums jāsamazina par 98600 m² un krājumi par (98600 m²x8,2 m) 808,5 tūkst.m³.

3. Par smilts-grants un smilts atradnes “Meža iela 17” krājumu akceptēšanu (Liepājas rajons).

Ziņojumu sniedz A.Graudiņš, Licencēšanas nodaļas vadītājs.

Atradne izpētīta pēc zemes īpašnieka pasūtījuma. Ģeoloģiskās izpētes darbus veikusi IK “Ģeo Projekti” 2008. gada janvārī (zemes dziļu izmantošanas licence Nr.1/1433, izsniegta 2007.gada 20.decembrī).

Smilts un smilts-grants atradne “Meža iela 17” atrodas Liepājas rajona Gramzdas pagasta zemes īpašumā ar tādu pašu nosaukumu. Atradnes teritorija daļēji pārklājas ar 1968.gadā izpētītajām atradnēm „Gramzda I” un „Gramzda”, kuru kontūras pašlaik nav precīzi noteicamas. Sakarā ar to ieteicams izpētīto atradni iekļaut reģistrā ar nosaukumu „Meža iela 17”.

Smilts-grants un smilts atradnes „Meža iela 17” teritorijā 2,95 ha platībā ir veikti 10 urbumi dziļumā no 4,0 līdz 7,8 m, kopējā metrāža –60,8 m. Attālumi starp urbumiem – 71,4 līdz 126,8 m. Noņemti 26 paraugi, kas izanalizēti ZPĢC „UNICONE” laboratorijā. Urbumu tīkla biezums un noņemto paraugu daudzums kopā ar darbu kvalitāti nodrošina krājumu atbilstību A kategorijai.

Ģeoloģiskās izpētes darbu rezultātā konstatēts, ka atradne ir fluvio-glaciālas izcelsmes. Derīgo izrakteņu slāņkopu veido smilts-grants ar ievērojamu oļu un laukakmeņu piejaukumu, smilts veido atsevišķas lēcas. Derīgās slāņkopas biezums mainās no 2,1 līdz 6,1 m.

Segkārtu veido smilšainas augsnes slānis 0,0 – 0,5 m biežumā. Paslānis – morēnas mālsmilts (smilšmāls). Pazemes ūdeņu līmenis fiksēts no 2,0 līdz 5,7 m dziļumā no zemes virsmas, 4 urbumos atradnes ZR daļā pazemes ūdeņi nav atsegti.

Smilts atsevišķas lēcas ir fiksētas 5 urbumos (no 10), to biežums mainās no 1,0 līdz 2,1 m, vidēji atradnē – 0,71 m. Smilts galvenokārt smalkgraudaina, frakcijas >5mm saturs vidēji 6,34 % (no 1,5 līdz 11,7%), filtrācijas koeficients vidēji – 4,78 m/dienn. Putekļu un māla daļiņu saturs vidēji ir 7,86%, mainoties no 4,7 līdz 17,4 %.

Smilts-grants slāņkopa ir caururbta visos 10 urbumos, slāņa biežums – 0,8 līdz 6,1 m, vidēji – 3,96 m. Urbumu dokumentācijā norādīti laukakmeņi līdz 180 mm, taču lauka atsijāšana nav veikta, tādēļ norādītais frakcijas >70 mm saturs (no 0,0 līdz 10,0 %) nav precīzs. Grants frakcijas (>5 mm) saturs – 17,5 līdz 80,6 %, vidēji – 44,1 %. Filtrācijas koeficients – vidēji 3,14 m/dienn.

Ziņotājs rekomendē akceptēt šādus smilts un smilts-grants A kategorijas krājumus atradnē „Meža iela 17” (01.10.2008.):

-smilts-grants - 117,0 tūkst. m³, no tiem zem ūdens līmeņa - 5,3 tūkst. m³,

- smilts - 21,0 tūkst. m³, no tiem zem ūdens līmeņa - 0,6 tūkst.m³.

Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisija nolēma:

1. Akceptēt A kategorijas smilts un smilts-grants krājumus atradnē “Jančuki” 01.10.2007. šādos apjomos:

smilts-grants - 175,5 tūkst.m³, no tiem zem gruntsūdens līmeņa - 84,5 tūkst.m³,

smilts - 147,8 tūkst.m³, no tiem zem gruntsūdens līmeņa - 29,7 tūkst.m³.

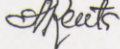
2.1. Akceptēt iecirknī “Jaunpurgaiļi” A kategorijas dolomīta krājumus 29.07.2008.: 1459 tūkst.m³.

2.2. Samazināt dolomīta atradnes „Dzeņi” V bloka platību par 98600 m² un krājumus par 808,5 tūkst.m³.

3. Akceptēt šādus smilts un smilts-grants A kategorijas krājumus atradnē „Meža iela 17” (01.10.2008.):

-smilts-grants - 117,0 tūkst. m³, no tiem zem ūdens līmeņa - 5,3 tūkst. m³,

- smilts - 21,0 tūkst. m³, no tiem zem ūdens līmeņa - 0,6 tūkst.m³.

Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisijas priekšsēdētāja: A.Reuta